

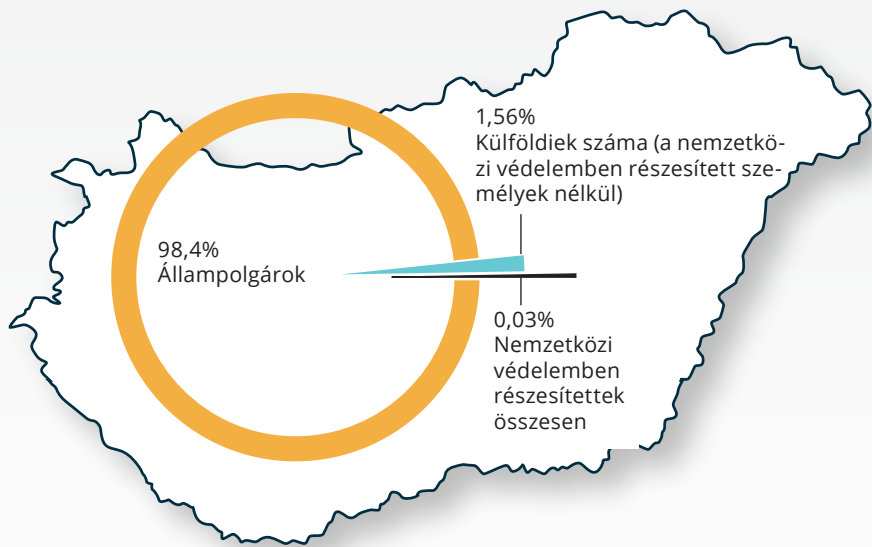

Menedékkérők és nemzetközi védelemben részesítettek Magyarországon

V4NIEM: Visegrad Countries National Integration Evaluation Mechanism Report 2017

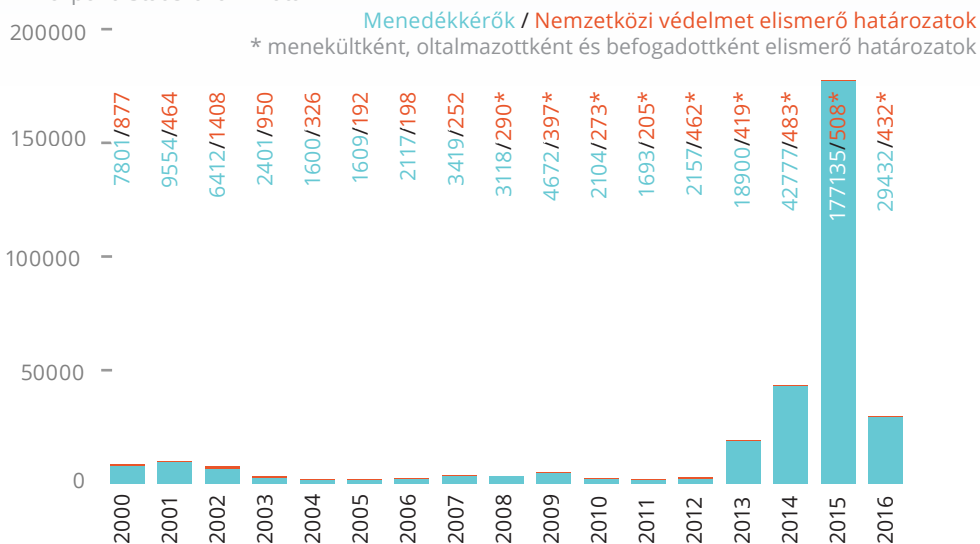
NEMZETKÖZI VÉDELEM

KSH, BMH, BM, KEK KH

A MENEDÉKKÉRŐK ÉS NEMZETKÖZI VÉDELEMBEN RÉSZESÍTETTEK SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSA MAGYARORSZÁGON

Központi Statisztikai Hivatal

NEMZETKÖZI VÉDELEMBEN RÉSZESÍTETTEK MAGYARORSZÁGON 2016-BAN

KSH, BMH, BM, KEK KH

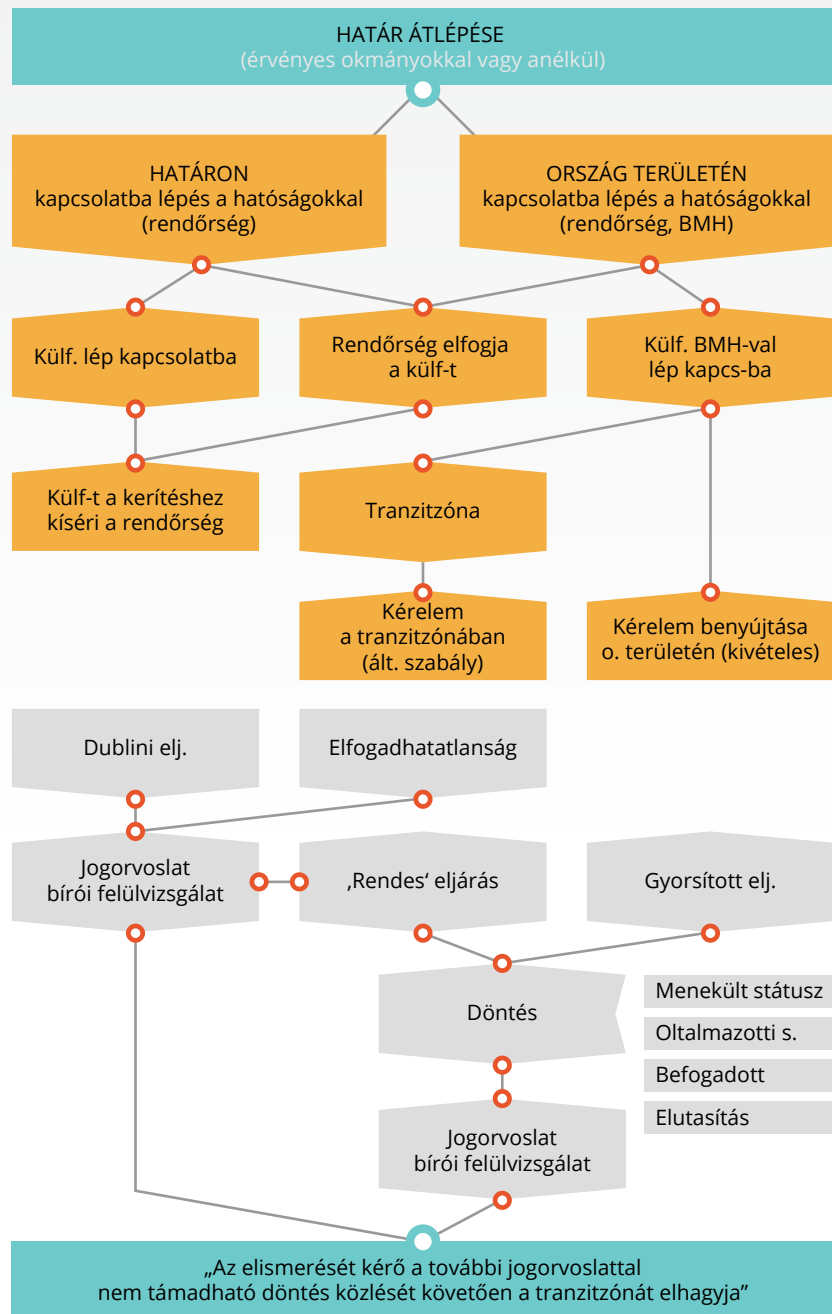
A NEMZETKÖZI VÉDELEM NEMZETI JOGI KERETEI MAGYARORSZÁGON

Magyarország Alaptörvénye, XIV. cikk (3) bekezdés, a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény, 2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról (a humanitárius célú tartózkodási engedéllyel összefüggésben).

A nemzetközi védelem formái a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény alapján

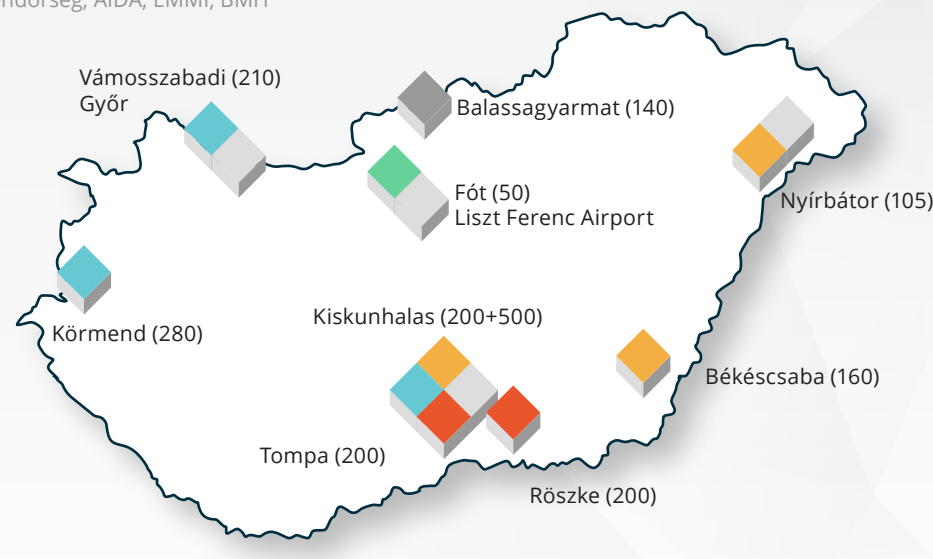

MENEKÜLTÜGYI ELJÁRÁS TÖMEGES BEVÁNDORLÁS OKOZTA VÁLSÁGHELYZETBEN

A KÉRELMEZŐK, NEMZETKÖZI VÉDELEMBEN RÉSZESÍTETTEK ÉS ŐRIZETBEN LÉVŐ KÜLFÖLDIEK ELHELYEZÉSÉT SZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK MAGYARORSZÁGON 2017-BEN

Rendőrség, AIDA, EMMI, BMH

Tranzitória

Jelenleg általános szálláshely, a 14 év alatti knk-k kivételével minden kérelmező számára a menekültügyi eljárás teljes idejére. Szállás, étkezés, ruházat, eü. alapellátás, szociális és jogi tanácsadás biztosított. A Kormány szerint a tranzitória nem őrizet, az EJEB esetjoga szerint (pl. Ilias és Ahmed v Magyarország) igen.

Befogadó állomás

Kérelmezők és nk-i védelemben részesítettek elhelyezését szolgálja. Szállás, étkezés, ruházat, eü. alapellátás, szociális tanácsadás biztosított. A nk-i védelemben részesítettek az elismeréstől számított 30 napig tartózkodhatnak itt. NYITOTT

Menekültügyi őrzött befogadó központ

A BMH által üzemeltetett, a menekültügyi őrizet végrehajtását szolgáló létesítmény. ZÁRT

Közösségi szállás

Idegenrendészeti eljárás alatt álló külföldiek, menedékkérők, befogadottak, és azok helyezhetők el itt, akik ezt megelőzően 12 hónapig őrizetben voltak. NYITOTT

Kísérő nélküli kiskorúak otthona

A gyermekvédelmi intézményrendszer része. A knk kérelmezők (14 év alatti) és a nk-i védelemben részesítettek élnek itt. Utógondozás a nk-i védelemben részesítettek részére 24 éves korig. NYITOTT

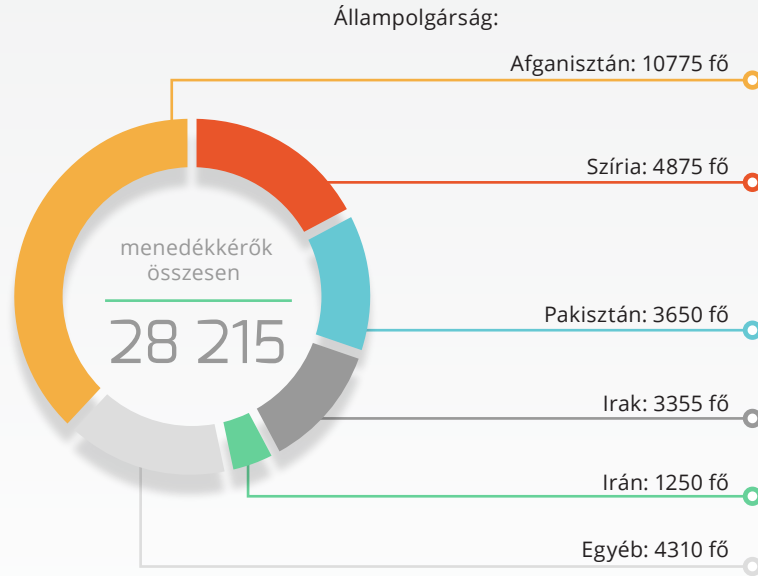

Őrzött szállások

A Rendőrség által üzemeltetett, az idegenrendészeti őrizet végrehajtását szolgáló létesítmény, menedékkérők nem helyezhetők el itt. ZÁRT

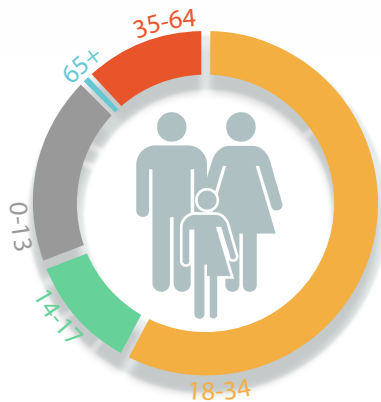
A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁTÓL... MAGYARORSZÁG

KIK VOLTAK A MENEDÉKKÉRŐK MAGYARORSZÁGON 2016-BAN?

Életkor szerint:

- 0 - 13 év: 18.5 %
- 14 - 17 év: 11.4 %
- 18 - 34 év: 57.7 %
- 35 - 64 év: 12.0 %
- 65 év és idősebb: 0.3 %

MI A KÜLÖNBSÉG A MENEKÜLTSTÁTUSZ ÉS A KIEGÉSZÍTŐ VÉDELEM KÖZÖTT?

MENEKÜLTKÉNT azt ismerik el, akit hazájában/szokásos tartózkodási helye szerinti országban faji, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, vallási, illetve politikai meggyőződése miatt üldöznek, vagy az üldöztetéstől való félelme megalapozott.

Menekültként elismerhető
 // Menekült Magyarországon született családtagjai, gyermeke
 // Kivételesen a feltételek hiányában is lehetséges
 // Más állam/UNHCR által elismert menekült.

A státusz határozatlan időre szól – kötelező felülvizsgálat 3 évente. Főszabályként a menekültet a magyar állampolgárok jogai illetik meg, kivéve a választójogot (általános választások) és a kizárólag magyar állampolgárok által betölthető hivatásokat.

OLTALMAZOTTKÉNT kiegészítő védelemben az részesül, aki nem felel meg a menekültkénti elismerés feltételeinek, de fennáll a származási országába történő visszatérése esetén súlyos sérelem veszélye, és nem tudja/az e veszélytől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

Oltalmazottként elismerhető az oltalmazott
 // Magyarországon született gyermeke
 // Családtagjai, ha együtt kérelmeztek/ családtag az oltalmazott hozzájárulásával, az őt elismerő határozat előtt nyújtotta be a kérelmet.

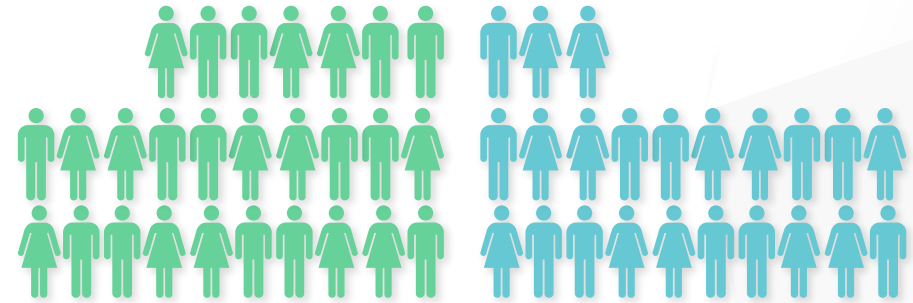
A státusz határozatlan időre szól – kötelező felülvizsgálat 3 évente. Főszabályként az oltalmazottat a menekült jogai illetik meg. Főbb eltérések: nincs kedvező családregyesítés, honosítás

NEMZETKÖZI VÉDELEMBEN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA A VÉDELEM TÍPUSA

KSH

1833
fő

1540
fő

A NEMZETKÖZI VÉDELEMBEN RÉSZESÍTETTEK INTEGRÁCIÓJA

A program címe:	Integrációs szerződés
Felelős hatóság:	Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (2017. január 1-től: Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, BMH)
Megvalósító szervezet(ek):	BMH, családsegítő szolgálatok (a helyi önkormányzatok intézményei)
Alapvető dokumentumok:	2007. évi LXXX. törvény, VI/A. fejezet (2016. június 1-jétől hatályon kívül helyezve), a menedékjogról szóló törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet, V. fejezet (az integrációs szerződésre vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezve 2016. június 1-jétől)

Magyarországnak nincs önálló integrációs stratégiája. 2013-ban a Kormány elfogadta Magyarország első Migrációs stratégiáját (MS, 1698/2013. (X. 4.) Korm. hat.). A MS VI. fejezete foglalkozik integrációval, beleértve a nemzetközi védelemben részesítettek integrációját is. A MS önálló integrációs stratégia megalkotását tűzte ki, ez még nem történt meg.

2014. I. 1-2016. V. 31. között a nemzetközi védelemben részesítettek integrációs szerződést köthettek a menekültügyi hatósággal (BMH). A szerződés alapján a nemzetközi védelemben részesítettek részesülnek

a családsegítő szolgálatok szolgáltatásaiból és a BMH pénzügyi támogatásából. A szerződések 2 évre szóltak. 2016-ban jogszabálymódosítás megszüntette az integrációs szerződést. A már (2016. VI. 1. előtt) létrejött szerződések hatályban maradtak (2018. V. 31-ig).

A fentiek alapján a nemzetközi védelemben részesítettek integrációja a menedékjogi törvényen alapul, ti. a menekülteket a magyar állampolgárok jogai és kötelezettségei illetik meg, az oltalmazottakat a menekültek jogai és kötelezettségei illetik meg. Így azonos jogok illetik meg a munkavállalás, eü.

ellátás, szociális támogatás, oktatás, stb. terén. A hozzáférés ezekhez a jogokhoz ugyanakkor gyakran nehézségekbe ütközik. Adminisztratív nehézségek (információhiány a helyi, oktatási hatóságok, bankok, stb. részéről), ezen felül, interkulturális különbségek, és a társadalom részéről előítéletek okoznak problémát. Ezen felül, a lakhatás – szűkössége – általános probléma Magyarországon, ami a nemzetközi védelemben részesülőket is sújtja.

Státuszuk határozatlan időre szól, így a nemzetközi védelemben részesülők számára (a magyar állampolgárokéhoz hasonló) személyazonosító igazolványokat állítanak ki, a BMH útiokmányokat is kiállít a részükre.

Elismerésüket követően nemzetközi védelemben részesülők a tranzitónából nyitott befogadó állomásra költözhetnek. Itt a pozitív döntés közlésétől 30 napig maradhatnak. Ezalatt szállást, étkezést, egészségügyi ellátást (alapellátás a befogadó állomáson), szociális tanácsadást vehetnek igénybe. A befogadó állomás szociális munkásai megindítják az eljárásokat, segítik a

nemzetközi védelemben részesülőket a személyazonosító okmányok (SZIG, lakcímkártya), TAJ-kártya, adókártya igénylésében, ám sok esetben a tartózkodás időtartama nem elég e kártyák kiállításához.

A 2018-ban megszűnő integrációs szerződésen túl civil szervezetek nyújtanak támogatást a nemzetközi védelemben részesülők számára. Civil, egyházi szervezetek nyújtanak lakhatási támogatást (ideiglenes lakhatás biztosítása, segítség lakás találásához), szociális munkát, munkaerőpiaci hozzáférés elősegítését a munkakeresés támogatásával, gyakornoki programokkal, segítik a szociális, egészségügyi, stb. ellátáshoz hozzáférést.

Nincs államilag biztosított magyar nyelvoktatás, de civil szervezetek biztosítanak ingyenes nyelvoktatást is. A civil, egyházi szervezetek tevékenysége projekteken, önkéntesek munkáján alapul.

KERÍTÉSEK KÖZÖTT – A MAGYAR TRANZITZÓNA

A Magyarországon menedéket kérők számának drámai emelkedésére adott válaszként a Kormány 2015 óta folyamatosan szigorított menekültpolitikáján.

A Kormány előterjesztésére módosult a menedékjogi törvény, és a „tömeges migráció okozta válsághelyzetről” szóló rendelkezésekkel egészült ki. A válsághelyzetet a Kormány rendelheti el a migrációért felelős miniszter javaslatára.

Tömeges migráció okozta válsághelyzet két objektív feltétel teljesülése esetén rendelhető el (ha a kérelmezők vagy a tranzitciónában tartózkodók száma meghalad egy bizonyos értéket) vagy egy nem számszerűsíthető feltétel esetén: ha

- a schengeni külső határokra veszélyt jelentő
- a külső határtól számított 60 m-es körzetben, vagy egy településen közrendet, közbiztonságot, közegészségügyet közvetlenül veszélyeztető migrációval összefüggő körülmények állnak elő.

A Kormány legfeljebb 6 hónapra rendelheti el a válsághelyzetet. Első alkalommal 2015. szeptember 15-én rendelte el Szerbiával szomszédos két megyére. 2016. március 9-én (Horvátország, Szlovénia és Szerbia azon bejelentését követően, hogy szigorítják a menedékkérők belépését) a Kormány az ország teljes területére rendelte el a tömeges migráció okozta válsághelyzetet. A válsághelyzet azóta is hatályban van, jelenleg 2018. március 7-ig. A Kormány a „migrációs helyzettel összefüggő körülményre” hivatkozott a válsághelyzet elrendelésének indokaként, ám nem tudott részletes, konkrét tájékoztatást adni a fenyegető veszélyről, állami vezetők a nagyszámú dublini megkeresésekre, valamint az „illegális migrációra” és az embercsempészetre hivatkoztak.

A restriktív politika másik alappillére az ideiglenes technikai határzár (ti. kerítés) kiépítése és a tranzitciónák létrehozása az ország déli határain. Eredetileg a tranzitciónák a külföldiek regisztrációját és a kérelem elfogadhatóságának (főleg annak, hogy alkalmazható-e a

biztonságos harmadik ország vélelme) vizsgálatát szolgálták.

2016 júliusától a rendőrség jogosult a határtól számított 8 km-es sávban elfogott külföldieket a határkerítéshez „kísérni” annak érdekében, hogy eljussanak a közelebbi tranzitcióna bejáratához. A menekültügyi szabályok 2017 márciusi módosítását követően tömeges migráció okozta válsághelyzetben a kérelmezőket kizárólag a tranzitciónákban lehet elhelyezni – azok kivételével, akik legálisan tartózkodnak Magyarországon vagy pl. szabadságvesztésüket, előzetes letartóztatásukat, stb. töltik, vagy menekültügyi őrizetben vannak. Magyarország területén bárhol is fogjanak el külföldit, mindenkit a határzár kapujáig „kísérnek”. Jelenleg a tranzitcióna (2 tranzitcióna működik a HU-SRB határon) a kérelmezők szálláshelye menekültügyi eljárás teljes tartama alatt, a kérelem benyújtásától kezdve a jogerős döntésig.

A menekültügyi politika szűkítését jelentős migránsellenes kampány kísérte. 2015 májusában a kormány

nemzeti konzultációt indított „a migrációról és terrorizmusról”, közvetlen kapcsolatot sugalmazva a két fogalom között. A konzultációt plakátkampány kísérte, plakátokkal, amelyek magyarul hirdették, hogy „ha Magyarországra jössz, nem veheted el a magyarok munkáját”, „ha Magyarországra jössz, tiszteletben kell tartanod a kultúránkat”, „ha Magyarországra jössz, be kell tartanod a törvényeinket”.

2016 októberében a Kormány népszavazást tartott a „kényszerbetelepítésről”, azt állítva, hogy az EU Magyarországot migránsok befogadására kényszeríti. A népszavazást ismét migránsellenes kampány kísérte, plakátokkal, amelyen a „Tudta, hogy...” kérdések szerepelnek: „csak Líbiából 1 millió bevándorló akar az EU-ba jönni”, „Brüsszel egy városnyi illegális migránst akar Magyarországra telepíteni”, stb.

A Kormány kampánya 2017-ben is folytatódik, amikor új nemzeti konzultációt indított az EU és a „Soros-terv” ellen.

A MIGRÁNSOKKAL KAPCSOLATOS HOZZÁÁLLÁS MAGYARORSZÁGON A STANDARD EUROBAROMETER MÉRÉSE SZERINT

Eurobarometr 84 (11/2015), Eurobarometr 87 (05/2017)

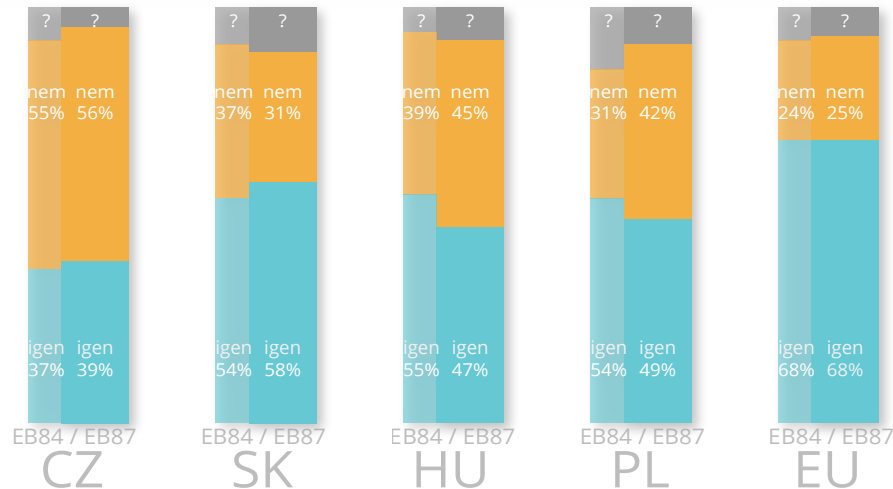
A migráns, illetve nemzetközi védelemben részesült népesség száma a „rég” uniós tagállamokhoz képest alacsony a V4 országokban, a legmagasabb arány is kevesebb 5%-nál. Ennek ellenére az évente kétszeri Standard Eurobarometer felmérés szerint, a V4 országok társadalmi azok közé tartoznak, amelyek elutasítják a közös uniós szintű migrációs politikát, a népesség általánosságban mindenfajta migrációt ellenez. Egyrészt a V4 országok lakosságának 80%-a támogatja az uniós polgárok - akik az EU-ban bárhol élhetnek, dolgozhatnak, tanulhatnak, vállalkozhatnak - szabad mozgását, másrészt a más uniós országokból érkező migráció inkább negatív érzelmeket kelt a V4-lakosság 40%-ában

(leginkább a csehek szkeptikusak, a lengyelek legnyitottabbak). Emellett a V4-ek lakossága hisz a legkevésbé abban, hogy a migránsok pozitív hozzájárulást jelentenek országaik számára. Paradox módon, a vélemény-spektrum másik oldalán azok az országok vannak, amelyekben a legmagasabb a migráció aránya - a svédek 86%-a, az írek 80%-a, a britek 76%-a, a luxemburgiak 72%-a úgy véli, hogy a migránsok pozitív hozzájárulást jelentenek országaik számára. Még Németországban is, ahol a legmagasabb a menedékkérők és nemzetközi védelemben részesítettek száma, a lakosság 44%-a úgy véli, hogy a migránsok gazdagítják az országot.

ÚGY VÉLI, A MIGRÁNSOK NAGYBAN HOZZÁJÁRULNAK AZ ORSZÁG FEJLŐDÉSÉHEZ?

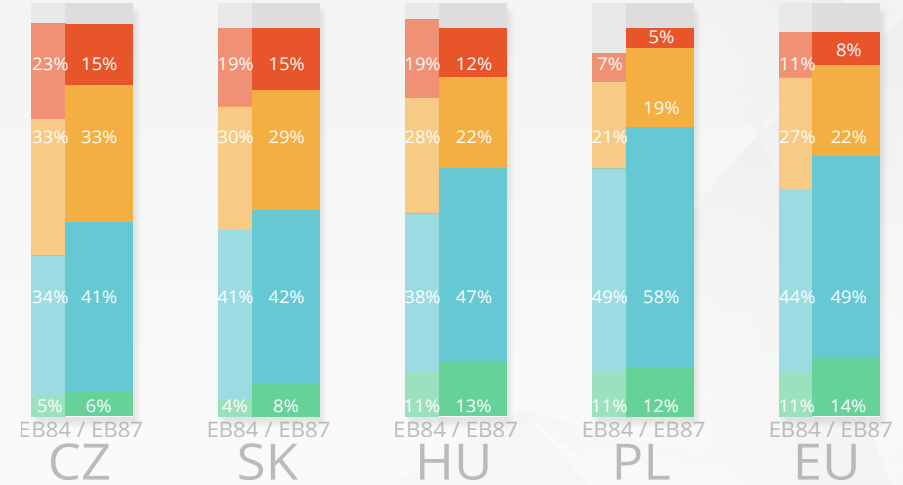

EGYETÉRT AZ UNIÓS MIGRÁCIÓS POLITIKÁVAL? (%)

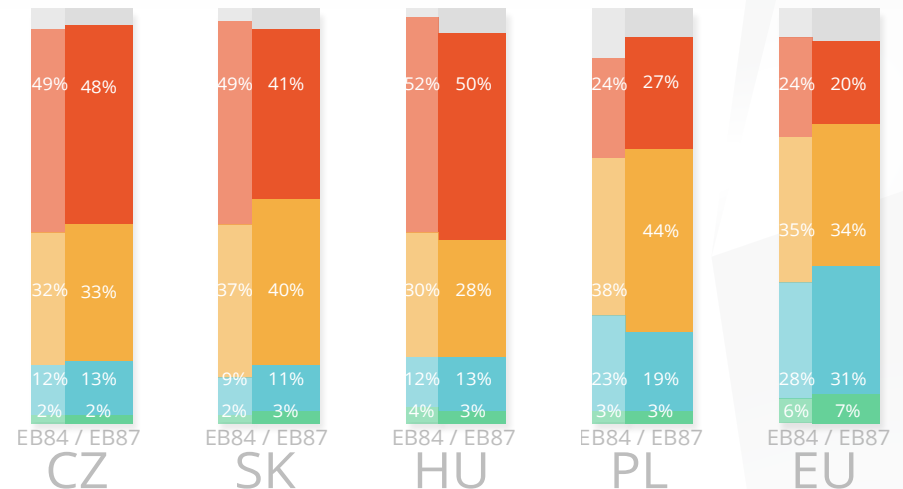
MILYEN ÉRZÉST VÁLT KI ÖNBEN AZ EU-TAGÁLLAMOKBÓL ÉRKEZŐ MIGRÁCIÓ?

Eurobarometr 84 (11/2015), Eurobarometr 87 (05/2017)

MILYEN ÉRZÉST VÁLT KI ÖNBEN AZ EU-N KÍVÜLRŐL ÉRKEZŐ MIGRÁCIÓ?

Eurobarometr 84 (11/2015), Eurobarometr 87 (05/2017)

A magyar kormány a kezdetektől fogva elutasította a menedékkérők tagállamok közötti kötelező elosztását.

2014 végétől Magyarország a nyugat-balkáni útvonalon érkező menedékkérők számának drámai növekedésével szembesült. A menedékkérelmek száma már 2015 májusára meghaladta a 2014-ben benyújtott összes kérelmek számát, ezzel Magyarország az egy főre eső menedékkérők számát tekintve az első, a kérelmek abszolút számát tekintve – Németország után – a második legtöbb kérelmet fogadó tagállammá vált.

Akkor az EU a Földközi-tengeri tragikus helyzetre összpontosított. Az Európai Bizottság bemutatta az Európai Migrációs Agendát, amely a Földközi-tengeri helyzettel kapcsolatos azonnali intézkedéseket vett tervbe, a nyugat-balkáni útvonal helyzetét meg sem említette. Ez keserű reakciókat váltott ki a magyar kormányzatból.

Még a Migrációs Agenda bemutatása előtt a német Welt am Sonntag c. lapban kiszivárogtatták a relokációval kapcsolatos terveket. Orbán miniszterelnök „őrült ötletnek” tartotta, hogy „valaki beengedi a menekülteket a saját országába, majd utána szétszítja a többi tagállam között”. A reakciók

hasonlók voltak azután, hogy a Bizottság bemutatta jogalkotási javaslatát, amelyet az Európai Unió Tanácsa tárgyalt, ahol Magyarország határozottan elutasította a kötelező kvótákat és támogatást sürgetett a nyugat-balkáni országoknak a migrációs helyzet kezeléséhez. Magyarország támogatta a 40000 menedékkérő Görög- és Olaszországból való relokálására vonatkozó javaslatot. Ezzel ellentétben, határozottan ellenezte további 120000 kérelmező kötelező áthelyezését, a javaslat blokkolása érdekében együttműködést keresett a V4-országokkal.

A Bizottság eredeti javaslatában Magyarország az áthelyezés kedvezményezettje volt, de az ország határozottan elutasította, hogy 'frontország' lenne, hangsúlyozva, hogy a kifejezést azokra a tagállamokra kell alkalmazni, ahol először lépnek a migránsok az EU területére (Orbán: „nem mi vagyunk frontország, hanem Görögország”). Magyarország – Csehországgal, Szlovákiával és Romániával közösen – a javaslat ellen szavazott, a Kormány kijelentette, „mindent tőle telhetőt megtesz, hogy megakadályozza a kötelező kvótákat”. A Parlament elutasította „a kötelező betelepítési kvótát, mert

	elosztási kulcs		áthelyezés Olaszországból		áthelyezés Görögországból		2017. IX. 30-ig megvalósult áthelyezés	
CZ		3.32%		797		531		12
HU		2.07%		306		988		0
PL		6.65%		1595		1064		0
SK		1.96%		471		314		16

a kvóta értelmetlen és veszélyes, növelné a bűnözést, szétterítené a terrort, veszélyezteti a kultúránkat,” és felszólította a Kormányt, hogy a 2015/1601 tanácsi határozatot támadja meg az Európai Unió Bírósága előtt. Magyarország Szlovákiával együtt a tanácsi határozat megsemmisítése érdekében keresetet indított 2015 decemberében. 2017 szeptemberében az Európai Bíróság elutasította a keresetet.

2016 szeptemberében Orbán Viktor népszavazást kezdeményezett a relokációról. A 2016. október 2-i népszavazás érvénytelen volt, mert nem teljesült a magyar jogszabályok által megkövetelt részvételi arány (a szavazók több mint 90%-a ugyanakkor a Kormány álláspontját támogatta). Orbán Viktor az érvénytelen népszavazást győzelemként ünnepelte. Az Európai Bizottság reakciójában nem értette,

„hogyan illeszkedik [a népszavazás] az uniós szerződések szerinti, minden tagállam által, beleértve Magyarországot is, elfogadott döntéshozatali eljárásba”.

Magyarországnak összesen 1294 menedékkérőt kellett volna átvennie (306 főt Olasz-, 988 főt Görögországból), de egy főt sem vett át. A Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított 2017 júniusában Magyarország (és Csehország, valamint Lengyelország ellen) a 2015-ös relokációs tanácsi határozatból eredő kötelezettségek nem teljesítése miatt. 2017. december 7-én az Európai Bizottság eljárást indított az Európai Unió Bírósága előtt Csehországgal, Magyarországgal és Lengyelországgal szemben a 2015-ös, menedékkérők Görögországból és Olaszországból áthelyezésére vonatkozó határozatból fakadó kötelezettségek megszegése miatt.

KIADÓ

TÁMOGATÓ

A kiadvány az EU Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapja támogatásával a „NIEM: Nemzeti Integrációt Értékelő Mechanizmus. A nemzetközi védelemben részesítettek integrációjának mérése és ösztönzése” projekt keretében, valamint a Visegrádi Alap támogatásával a „V4 NIEM: a visegrádi országok nemzeti integrációt értékelő mechanizmusa” projektje, továbbá a Nyitott Társadalom Alapítványok támogatásával jelent meg.

Grafics: ArchPi / www.archpi.cz

People in Need
Csehország / www.peopleinneed.cz

együttműködve

Menedék - Migránsokat Segítő Egyesület
Népszínház utca 16. III. 3.
1081 Budapest
Magyarország
www.menedek.hu
menedek@menedek.hu

2017. december